

Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva v letu 2018

1 Poslanstvo, strategija in cilji knjižnice, ki bodo doseženi z načrtovanim nakupom gradiva, še zlasti cilji, povezani z razvijanjem bralne kulture in informacijske pismenosti ter cilji za uveljavljanje enake dostopnosti aktualnega knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju knjižnice

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič s strokovno usposobljenimi knjižničarji, s kvalitetno zbirko knjižničnega gradiva in neomejenim dostopom do znanja, informacij in kulture prebivalcem tržiške občine ponuja enake možnosti za izobraževanje, vseživljenjski, osebni in poklicni razvoj. Spodbuja ustvarjalnost in kot kulturno ter informacijsko središče kraja omogoča socialne stike, kulturno bogatenje ter medsebojno izmenjavo mnenj in izkušenj.

Javni zavod Knjižnica dr. Toneta Pretnarja se v tržiškem prostoru razlikuje od ostalih ponudnikov kulturnih dobrin po:

- svoji obsežni zbirki – zaradi nje se občani radi ponovno vračajo v knjižnico,
- neomejeni dostopnosti vsem občanom,
- izposoji vsega knjižničnega gradiva in informacij,
- svoji odprtosti oz. dostopnosti 50 ur na teden v matični knjižnici, ter dodatno v Domu Petra Uzarja ter vsak drugi teden na 26 postajališčih bibliobusa,
- kulturni in socialni vlogi za doseganje izobraževalnih, informacijskih, socialnih in drugih zmožnosti občanov oz. vseh obiskovalcev,
- ponudbi storitev kot so npr. predavanja strokovnjakov z najrazličnejših strokovnih področij, kar knjižnico odpira še več ur izven uradnega delovnega časa,
- izkazovanju lokalnega interesa z zbiranjem, hranjenjem, obdelovanjem in uporabo,
- zbiranju domoznanskega gradiva in gradnji domoznanske zbirke,
- večjem socialnem vključevanju vseh skupin prebivalcev – je prostor za srečevanje (tudi marginalnih) skupin,
- spodbujanju demokratičnega mišljenja,
- podpori pri razvoju visokih meril informatizirane družbe,
- zaposleni so strokovno usposobljeni, imajo profesionalno znanje..

Vizija: S strokovnim delom, kvalitetno knjižnično zbirko in storitvami moramo pozitivno vplivati na uporabnike knjižnice oziroma občane Tržiča. Želimo jih osveščati in v družbi širiti humane vrednote. Tako želimo prispevati k izboljšanju kakovosti življenja. Knjižnica se povezuje z lokalnim okoljem in usmerja k uporabniku ter njegovemu aktivnemu vključevanju v oblikovanje ponudbe knjižnice.

Javni interes na področju knjižnične dejavnosti se kaže v nalogah in poslanstvu knjižnice. Predlagani program dela Knjižnice dr. Toneta Pretnarja se bo v letu 2018 skušal približati nekaterim strateškim področjem Strategije razvoja slovenskih splošnih knjižnic od 2013 - 2020. Ta so:

1. organizacija, delovanje in mreža splošnih knjižnic

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja za izpolnitev teh nalog potrebuje ustrezne pogoje, predvsem prostore osrednje knjižnice in sredstva za redno dejavnost in vzdrževanje, ker le tako lahko vsem občanom zagotovi enake pogoje, dostop in obseg storitev za povečevanje družbene blaginje. Knjižnica se skupaj z ustanoviteljico Občino Trzič že nekaj let trudi poiskati vizijo rešitve prostorske stiske, na katero opozarja že vrsto let.

2. razvoj obstoječih in ustvarjanje novih storitev

Z dobro prakso (lastno in drugih knjižnic) in uvajanjem novih storitev se knjižnica še bolj približa potrebam uporabnikov in obiskovalcev, tako iz domače občin kot od drugod. V mnogih primerih novo storitev nakaže potreba v okolju delovanja knjižnice.

3. pridobivanje ustreznih znanj, ki so potrebna za delovanje v prihodnosti

S spremljanjem novosti v stroki se zaposleni v knjižnici seznanjajo s teoretičnim delom in s prenosom le teh v prakso. Redno se udeležujejo raznih izobraževanj kot so strokovna srečanja, seminarji, obiski sejmov, itd...

4. knjižnica kot aktivni dejavnik v okolju – potenciali v sodelovanju, partnerstev in promocije splošnih knjižnic kot izhodišč za prepoznavanje in priznavanje splošnih knjižnic v družbi

V svojem okolju je knjižnica ena od temeljnih javnih institucij. To se kaže tako v njeni vlogi, kot pomenu. Povezuje se z drugimi zavodi v svojem okolju, mnogimi društvi in posamezniki. Največja promocija je njeno delo samo, tega okolica spoznava preko številnih načinov obveščanja (spletna stran, radio, televizija, regionalni in lokalni časopis, ustno...)

2 Vsebinska izhodišča letnega nakupa za izgradnjo knjižnične zbirke

Najpomembnejši del gradnje kvalitetne knjižnične zbirke je nakup gradiva. Cilj nabave gradiva je kvalitetna knjižnična zbirka, s katero bo knjižnica zmoгла zadovoljiti izobraževalne, kulturne, informacijske in socialne potrebe svojih uporabnikov. Pomembno je razvijati bralno kulturo in upoštevati interese posameznih ciljnih skupin uporabnikov na svojem območju.

Načrtovanje nabave usmerjajo:

- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS št. 87/01, 96/02 in 92/15; ZKnj-1)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS št. 73/03),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS št. 29/03; Uredba)
- Standardi za splošne knjižnice (za obdobje od 1. maja 2005...veljavnost do konca leta 2017)
- Manifest o splošnih knjižnicah (1994)
- Slovenske splošne knjižnice za prihodnost: strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2013-2020 (2012)
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Pravilnik 2008),
- Strategija razvoja splošnih knjižnic 2013 – 2020 in
- Načrt nabave knjižničnega gradiva Knjižnice dr. Toneta Pretnarja 2018.

Ob naštetih splošnih kriterijih je posebna pozornost namenjena vsebinam načrtovanega nakupa, ki naj bi uporabnikom omogočil dostop do:

- čim večjega obsega slovenske in tudi tuje knjižnične produkcije za mlade in odrasle bralce,
- povečanega izbora izvirnega slovenskega leposlovja (subvencionirana in nagrajena dela),

- kvalitetne prevodne leposlovne in strokovne literature (aktualna in nagrajena dela), strokovne in poljudne literature z vseh področij človekovega znanja in delovanja,
- domoznanske produkcije (zbiramo, obdelujemo, hranimo ter nudimo svojim uporabnikom na voljo lokalna gradiva, tudi digitalizirane vsebine. V letu 2017 smo v sodelovanju z Mestno knjižnico Kranj oddali za digitaliziranje drobni tisk (v delu). Našim uporabnikom je na voljo *Domoznanski kotiček* na spletni strani domače knjižnice, kjer tekoče objavljamo domoznanske članke, uradnih dokumentov lokalne in širše skupnosti (prenovljena domača stran nudi boljšo preglednost). Zaključili smo dveletni projekt: iz rokopisa izbrali, pretipkali in založili lokalno izredno pomembno delo domačina iz Loma, Janeza Slaparja Temšaka: Tako so včasih živeli v Vom.
- zadostnega števila naslovov periodičnih publikacij,
- povečanega izbora on-line zbirk, dostopnih tako iz računalnikov v knjižnici, kot tudi z oddaljenim dostopom. Naši uporabniki lahko prosto dostopajo do arhiva 26 elektronskih publikacij, 8 podatkovnih zbirk, ki jim je omogočen oddaljen dostop s številko članske izkaznice in geslom, do 3 podatkovnih zbirk dostopnih le z geslom, in do 6 baz podatkov brez gesla.
- povečanega izbora neknjižnega gradiva na različnih nosilcih, (CD, DVD, BD). Prav tako je vsakoletno povečan izbor e-knjige. Knjižnica redno skrbi za njihovo promocijo v lokalnih medijih (glasilo Tržičan, Radio Gorenc), na domači spletni strani, na profilu Facebook in pri delu z uporabniki v izposoji.

3 Analiza in upoštevanje značilnih in posebnih potreb okolja, dopolnjevanje zbirke z gradivom za uporabnike s posebnimi potrebami in zagotavljanja enakosti zadovoljevanja ugotovljenih potreb okolja (informacijske, izobraževalne, raziskovalne in kulturne potrebe)

Pri vsakokratnem nakupu knjižničnega gradiva bibliotekar, odgovoren za nabavo, premišljeno usklajuje nakup s splošnimi in posebnimi kriteriji za nakup. Potrebe uporabnikov Knjižnice dr. Toneta Pretnarja so zelo raznolike. Knjižnica se premišljeno in transparentno približuje izgradnji kar najbolj optimalne knjižne zbirke:

S spremljanjem novosti književne produkcije želi doseči pravočasen nakup gradiva.

Spremlja, izbira in kupuje subvencionirane izvode.

Z zadostnim številom naslovov periodike želi zadovoljiti najširši krog uporabnikov.

S svojim delovanjem želi uporabnikom ponuditi aktualna področja stroke in leposlovja.

Vključiti želi nove medije.

S posodabljanjem določenih strokovnih področij in izločanjem neaktualnega in uničenega gradiva želi doseči optimalno ponudbo.

S strokovno podprto ponudbo leposlovnih del zvišuje nivo bralne kulture in zadovoljuje kulturne potrebe uporabnikov.

Spodbuja demokratično mišljenje v okolju, za katerega skrbi tudi s pravilnim odnosom do pisne dediščine, (domoznansko gradivo).

Enakomerno zastopanost gradiva knjižnica doseže vsaj z enim izvodom za vsako enoto knjižnice, sicer se pomaga z izposajo med oddelki.

Knjižnica z načrtovanim nakupom želi:

- zadovoljne uporabnike, člane in potencialne nove obiskovalce knjižnice (ob posebnih dnevih podarimo brezplačno enoletno članarino novo vpisanim članom in Ta veseli dan kulture, računalniški tečaj...) Knjižnica že nekaj let nudi možnost nakupa darilnega bona – Podarimo letno članarino),
- obogatitev knjižnične zbirke potujoče knjižnice (raznovidno kvalitetno gradivo),
- dvig kakovosti življenja v lokalni skupnosti, organizacija tematskih predavanj in sodelovanje z različnimi društvi, zavodi v občini in posamezniki kot so Društvo Diabetikov, Društvo upokojencev, Društvo slepih in slabovidnih, Center za socialno delo, Zdravstveni dom..., ob že obstoječem sodelovanju s Foto klubom Tržič, Gasilskim društvom Tržič, Tržiškim muzejem, Vrtcem Tržič, Osnovnimi šolami v občini...,
- krajše čakalne vrste na določena gradiva, kar pomeni dokup dodatnih izvodov, v primerih, ko je to strokovno utemeljeno,
- zadovoljitev potreb po leposlovnem in strokovnem gradivu,
- dvig kakovosti knjižnične zbirke (sledenje že znanemu; subvencionirano, nagrajeno, kvalitetno in aktualno gradivo),
- povečanje obsega neknjižnega gradiva na novih medijih (nakup aktualnih serijskih publikacij in priročnikov, če so na voljo na elektronskih medijih, sicer v klasični obliki),
- povečanje obsega gradiv (strokovnih in poljudnih) za potrebe vseživljenjskega učenja, bralne značke za odrasle in družinskega branja ipd. ,
- povečanje obsega priročne zbirke, zlasti dopolnitve na področjih primanjkljaja pri posameznih strokah,
- dostopnost elektronskih gradiv na daljavo (vsakoletne novosti),
- motiviranje otrok za večjo uporabo knjižničnih storitev (vrtec na obisku, razred na obisku, ura pravljic, knjižnica s pravljico na obisku, sodelovanje pri predšolski bralni znački, družinskem branju, poletnem branju, počitniških delavnicah, predstavah za otroke itd.),
- pridobivanje novih uporabnikov vsakoletno ob pričetku šolskega leta z aktivnejšo politiko pridobivanja prvošolcev in njihovih staršev, ter predšolskih otrok (udeležba na roditeljskih sestankih v osnovnih šolah in vrtcih). V ta namen tudi izdana slikanica v tekočem letu (domoznanska vsebina).

Za potrebe bibliobusa se redno uporablja med oddelčno izposojjo gradiva – tako, da so tudi uporabniki na terenu enako dobro oskrbovani, kot v osrednji knjižnici. Z nakupom gradiva v letu 2018 želi Knjižnica dr. Toneta Pretnarja doseči optimalno ponudbo knjižničnega gradiva, informacij in storitev in z njimi uresničevati kulturne, informacijske, raziskovalne in socialne potrebe okolja, spodbujati informacijsko opismenjevanje, podpirati vseživljenjsko učenje in smotrno izrabo prostega časa.

4 Razvijanje branja, bralne kulture, bralne in informacijske pismenosti

Z načrtovanim nakupom bo Knjižnica dr. Toneta Pretnarja razvijala branje, bralno kulturo in informacijsko pismenost na območju občine Tržič. Z ustreznim svetovanjem v izposoji in z različnimi oblikami dejavnosti bo individualno in v skupinah popularizirala tako novo nabavljeno gradivo, kot tudi ostalo gradivo, ki je že nekaj časa v njenem fondu:

- Na mesečnih torkovih večerih Dobimo se v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja, kot se imenujejo predstavitve knjig in avtorjev, bo knjižnica seznanjala Tržičane z novimi stvaritvami

slovenskih avtorjev, slovenskih prevajalcev, z literarnimi, ter tudi poljudno-znanstvenimi deli. Predstavitve so bile do sedaj vedno dobro sprejete in obiskane, uporabnike oz. obiskovalce spodbudijo še k branju predstavljenih del, kot tudi drugih del predstavljenih avtorjev.

- Sredina potopisna predavanja pripravlja knjižnica enkrat mesečno, občasno tudi v sodelovanju s Foto klubom Tržič in Tržiškim klubom študentov. Med predavatelji so največkrat domačini (sodelovanje z lokalnim okoljem). Ta oblika dejavnosti popularizira branje potopisnih, planinskih, športnih in drugih poljudnih del, kot tudi turističnih vodnikov.
- Srede so tudi dnevi, ko potekajo v knjižnici strokovna predavanja s področij medicine, psihologije, varstva okolja ipd... predavatelji so največkrat tudi avtorji publiciranih del s posameznih strokovnih področij.
- Tedensko na lokalnem radiu Radiu Gorenc predstavimo novejša leposlovna dela, pogosto eno izmed subvencioniranih, na vsakih štirinajst dni predstavimo recenzijo strokovnega knjižnega dela.
- Knjižnica za najmlajše vsak četrtek pripravlja uro pravljic, kjer jih začara v svet besed, pravljic, spodbuja domišljijo in vzgaja ljubezen do knjig. Včasih uro pravljic nadomesti igrana predstava za otroke, največkrat v sodelovanju z lokalnimi skupinami iz vrtca ali društev.
- Knjižnica redno gosti vrtce na obisku in jim pripravlja ure knjižne vzgoje in knjižnične vzgoje.
- Da ne prihajajo samo vrtci na obisk v knjižnico, gre tudi knjižnica s pravljico na obisk v vrtce: spomladi in jeseni po vseh vrtčevskih skupinah, vmes pa po dogovoru. Z vrtci sodelujemo tudi pri izvajanju njihovih lutkovnih in igranih del v prostorih knjižnice.
- Že šesto zaporedno leto nadaljujemo s projektom S knjigo do branja in znanja, ko smo prvič izdali izvirno avtorsko slikanico domače avtorice. Z njo pripravimo v vseh razredih prvošolcev bibliopedagoško uro in vsakemu prvošolcu knjigo tudi podarimo. S tem projektom nadaljujemo.
- V okviru projekta Rastem s knjigo, izvirno slovensko mladinsko leposlovno delo vsakemu sedmošolcu, pripravimo ure za sedme razrede vseh treh osnovnih šol, bibliotekar motivacijsko prebere nekaj strani iz izbranega dela, napiše seznam njihovi starosti primernih del, ki so mladostnikom lahko v pomoč pri dozorevanju in spopadanju z življenjem. Projekt zaključimo z obiskom znanega avtorja mladinskih.
- Predstavljamo kvalitetna dela za mlade (Zlato hruško).
- V okviru ur Razred na obisku se osnovnošolce poleg knjižne in knjižnične vzgoje seznanjamo tudi z iskanjem po katalogu Cobiss opac in drugih bazah podatkov, dostopnih preko knjižnice.
- Pripravljamo informacije v obliki publikacije »Da boste lažje izbrali, smo za vas prebrali«. Branje kvalitetnih leposlovnih del pa spodbujamo z že omenjeno bralno značko za odrasle »Knjiga pojdi med Tržičane«. Ta sega že v šesto leto.
- »Družinsko branje« projektu Osrednje knjižnice Kranj se pridružujemo že drugo sezono. Namenjen je razvijanju in spodbujanju bralnih navad pri otrocih. Z otrokom pri branju sodeluje vsa družina. Za določeno število prebranih knjig otrok prejme skromno darilo.
- V sodelovanju s Slovenskim društvom za terapijo s pomočjo psov »Tačke pomagačke« izvajamo ta projekt prvo leto. Namenjen je spodbujanju branja tistih otrok, v starosti od 7 – 12 let, ki imajo težave z branjem (manjše ali disleksija).
- V letošnjem letu se je knjižnica prvič partnersko pridružila tudi projektu Poletavci – poletni bralci. Tudi ta je namenjen spodbujanju branja in ga je razvila Mestna knjižnica Ljubljana. Namenjen je otrokom od 7 – 12 let in je potekal v treh poletnih mesecih, od junija do septembra.
- Ruski film - Mednarodni klub slovanskih rojakov RUSLO je pridobil potrebne avtorske pravice za 4 originalne ruske filme, ki jih letos predvajamo nekatere slovenske splošne

knjižnice, ob Mestni knjižnici Ljubljana tudi Knjižnica dr. Toneta Pretnarja. Prvi film Puškin – zadnji dvboj smo prikazali v Noči knjige, sledili so/bodo še Dvajset dni brez vojne, Diamantna roka in Nenavaden božič.

5 Načrtovan obseg nakupa novih enot knjižničnega gradiva

Preglednica 1: Podatki o stanju knjižnične mreže

Organizacijska enota	Število prebivalcev	Število enot knjižničnega gradiva	Delež	Odprtost / ur na teden ¹
Občina Tržič	14.870	78.343	100 %	
Osrednja knjižnica - odrasli		52.663	67,22	50
Osrednja knjižnica - otroci		20.527	26,20	enako z odraslimi
Bibliobus		5.153	6,6	15,15

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja s svojo osrednjo knjižnico pokriva celotno območje občine Tržič. Za zagotavljanje enakega dostopa do gradiva ima kot organizacijsko enoto mini bibliobus oz. potujočo knjižnico, ki obiskuje 21 krajev in stoji na 26. postajališčih v občini Tržič. Mreža potujoče knjižnice v Občini Tržič je najgostejša v primerjavi z ostalimi (vir: G. Vodeb).

V predlogu Programa dela in finančnega načrta za leti 2017 in 2018, kakršen je bil oddan ustanovitelju, je načrtovan nakup gradiva po treh parametrih:

»2.1.1.1. Načrt nakupa 2018

- a. Načrt nakupa po Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe - 200 enot monografskih publikacij in od tega 22 enot neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev*

¹ Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS št. 29/03) v svojem 13. členu opredeljuje minimalni obseg obratovalnega časa knjižnice, ki je za posamezno vrsto knjižnic:

- osrednja in osrednja območna: 8 ur dnevno, 5 dni v tednu, ob sobotah 5 ur,
- krajevna knjižnica: 4 ure tedensko (do 2000 prebivalcev), 15 ur tedensko (do 6000 prebivalcev), 4 ure dnevno, 5 dni v tednu (nad 6000 prebivalcev).

ter najmanj 100 naslovov tekočih serijskih publikacij (preračunano na 14.870 prebivalcev - SI STAT 1.1.2017):

2.647 enot knjižnega gradiva
327 enot neknjižnega gradiva
100 tekoče serijske publikacije - naslovi
3.074 skupaj

Ob predvideni povprečni ceni 21,00 € na enoto, kar v letu 2018 pomeni 64.554 €, potrebnih za nakup gradiva po Pravilniku.

- b. Načrt nakupa **po Standardih** - 250 enot knjižnega gradiva in 25 enot neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev ter najmanj 100 tekočih naslovov periodičnega tiska (preračunano na 14.870 prebivalcev - SI STAT 1.1.2017):*

3.718 enot knjižnega gradiva
372 enot neknjižnega gradiva
100 tekoče serijske publikacije - naslovi
4.190 skupaj

Ob predvideni povprečni ceni 21,00 € na enoto to v letu 2017 pomeni 87.990 €, potrebnih za nakup gradiva po standardih.

- c. Načrt nakupa **glede na pridobljena sredstva prejšnjih let**, ki se izkaže kot najbolj realen*

Nakup gradiva sodi med investicije (oprema knjižnic). Povprečna cena knjige oz. gradiva je med 20 in 22 €. Ministrstvo za kulturo sredstva dodeli glede na število prebivalcev v občini, na število enot (2) ter del za uravnotežen razvoj knjižnic (zmanjševanje razlik v razvitosti splošnih knjižnic). Leta 2017 je Ministrstvo za kulturo za nakup gradiva zagotovilo 15.360 €, Občina Trzič pa 43.031 €, skupaj 58.391 €.

Načrt nakupa gradiva za leto 2018 – narejen primerljivo s pridobljenimi sredstvi v letu 2017.

15.232 Ministrstvo za kulturo
43.031 Občina Tržič
58.263 skupaj

Ob predvideni povprečni ceni 21,00 € in zagotavljeni vsoti 58.263 € knjižnica načrtuje povečanje knjižnične zbirke za 2.655 enot gradiva. Po zvrsti gradiva pa je to 2.390 enot knjižnega gradiva, 265 enot neknjižnega gradiva in 100 naslovov periodike. Ob morebitni doseženi nižji povprečni ceni na enoto gradiva (popusti ...) ali več pridobljenih sredstev za nakup bo nakup temu primerno višji.

2.390 enot knjižnega gradiva
265 enot neknjižnega
2.655 skupaj
100 naslovov periodičnega tiska (nakup iz sredstev občine)

Nakup gradiva bo voden po predpisanih Standardih: razmerje nakupa strokovno gradivo in leposlovje bo 60 : 40, znotraj tega pa še glede na razmerje med gradivom za odrasle in gradivom za otroke 70 : 30.

Nadaljevali bomo z nakupom in izposajo e-knjig preko Biblos.lib-a, spletne eKnjižnice in eKnjigarne (Študentska založba) <http://www.biblos.si/lib/>.

Za ta poziv smo posebej načrtovali sredstva za nakup e-knjig in vzeli povprečno ceno 21,00 €, tako se številke malenkost razlikujejo, razmerja ostajajo enaka.

6 Načrtovan obseg nakupa naslovov po zvrsteh, zastopanost knjižničnega gradiva različnih vrst, oblik in dostopnosti

Preglednica 2: Podatki o načrtovanem razmerju nakupa gradiva glede na zvrst

Priporočeno	Stroka 60%	Leposlovje 40%	Skupaj 100%	e-knjige
Načrtovano	1.593	1.062	2.655	340

Knjižnica bo upoštevala strokovna priporočila Standardov za splošne knjižnice (2005). Z ustrezno nabavno politiko bo skušala uravnati razmerja za knjižnično zbirko o odstotkih nabave: strokovne literature 60 %, leposlovja 40 %, gradiva za otroke 30 % in 70 % za odrasle. Temu razmerju se bomo skušali kar najbolj približati. Načrtovani nakup v letu 2018 bo pokrival vsa področja UDK s poljudnoznanstveno literaturo in zahtevno strokovno literaturo in tako zadostil potrebam po učnem in raziskovalnem gradivu, manj in bolj zahtevnih uporabnikov.. Realizacija bo seveda odvisna od višine zagotovljenih namenskih sredstvih Občine Tržič in Ministrstva za kulturo Republike Slovenije.

Preglednica 3: Podatki o načrtovanem razmerju nakupa gradiva glede na namen

Priporočeno	Mladina 30%	Odrasli 70%	Skupaj 100%
Načrtovano	896,50	1.1858,50	2.655

7 Načrtovan obseg nakupa in zastopanosti e-knjig v zbirki

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja je že od samega začetka vključena v projekt Biblos (bila je že ena od testnih knjižnic). Našim uporabnikom je bilo na voljo 570 naslovov e-knjig. V letošnjem letu bo realiziran tudi nakup novih bralnikov, saj stari niso več uporabni. Promocija Biblosa še vedno poteka: v lokalnem glasilu Tržičan, na lokalnem radiu Gorenc, na spletni strani knjižnice, družbenem omrežju Facebook ter pri sami izposoji v knjižnici. Posledično opažamo rast izposoje e-knjig.

Naši uporabniki so si v letu 2017 izposodili e-knjige 247 x (do 25. 10. 2017). V lanskem letu 238 x, kar kaže na konstantno rast. K temu je v precejšnji meri pripomogla pestrejša ponudba izbora naslovov e-knjig dobavitelja.

Tako kot pretekla leta se bo tudi v letu 2018 nakup licenc povečal. Načrtujemo nakup osnovnega paketa in dodatnih naslovov e-knjig v skupnem številu 340 naslovov. Merilo za izbor je kvalitetna literatura, knjižnica jo vključi v zbirko na osnovi povpraševanja po klasični knjigi ali v primeru kadar v papirni različici ne obstaja. Knjižnica kupuje po 1 izvod oziroma licenco v skladu s poslovno pogodbo z dobaviteljem. Še vedno bo poudarek nakupa na kvalitetni vrednosti vsebin kot tudi na kvalitetnih komercialnih naslovih, s tem privabljamo vedno nove uporabnike in pospešujemo e-branje.

8 Utemeljenost odstopanj od strokovnih priporočil pri načrtovanju

Po Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe - 200 enot monografskih publikacij in od tega 22 enot neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev ter najmanj 100 naslovov tekočih serijskih publikacij (preračunano na 14.870 prebivalcev - SI STAT 1.1.2017) bi morali nakupiti 3.074 enot gradiva za kar bi potrebovali 64.554 €.

Po Standardih - 250 enot knjižnega gradiva in 25 enot neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev ter najmanj 100 tekočih naslovov periodičnega tiska (preračunano na 14.870 prebivalcev - SI STAT 1.1.2017) bi morali nakupiti 4.190 enot gradiva, za kar bi potrebovali 87.990 €.

Kljub poznavanju strokovnih priporočil in želji po njihovem upoštevanju za optimalno nabavo so realne možnosti v knjižnici dovolj očitne. Občina Tržič v letu 2017 ni povečala svojega deleža v primerjavi z letom 2016. Ministrstvo za kulturo je v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 primaknilo za 340,00 € več sredstev kot leto prej. Skupna višina zagotovljenih sredstev za nakup gradiva še vedno ni dosegla vrednosti iz leta 2011 (skupaj 60.600,50 €).

Knjižnica za leto 2018 tako načrtuje 43.031,00 € sredstev s strani Občine Tržič in 15.232,00 € od Ministrstva za kulturo Republike Slovenije.

Znotraj načrtovanih in zelo verjetno zagotovljenih sredstev bo nabava gradiva potekala po predpisanih (načrtovanih) razmerjih.

Uporabnikom bomo manjkajoče naslove strokovnih del zagotovili z medknjižnično izposajo.

Razrez finančnih sredstev pripravi knjižnica po oddelkih, za katere se gradivo kupuje (splošni, bibliobus), ter glede na vrsto gradiva, (knjižno, neknjižno).

SREDSTVA za nakup knjižničnega gradiva po letih

	2014	2015	2016	2017	2018
plan	55.113,00	55.702,00	57.128,00	58.351,00	58.263,00
MIK	12.548,00	13.830,00	15.020,00	15.360,00	15.232,00
občina	37.030,00	43.031,00	43.031,00	43.031,00	43.031,00
realizacija	49.578	56.861,00	58.051,00	58.391,00	

9 Zastopanost 15-ih odstotkov naslovov publikacij v javnem interesu v vsaki organizacijski enoti in vsaj 50-ih slovenskih založb, kakovost in aktualnost naslovov

V letu 2017 je knjižnica do sedaj (25. 10. 2017) kupila 232 enot subvencioniranega gradiva, po naslovih je to število nekoliko nižje, ker je bilo tako, kot vsako leto nekaj nakupa tudi za potujočo knjižnico in so se nekateri naslovi podvajali. Tudi v letu 2018 bo kriterij nakupa publikacij v javnem interesu upoštevan. Odvisen bo tudi od izbora ponudnikov, saj v posameznih primerih subvencionirano gradivo ne ustreza kriterijem za nakup.

Knjižnica pri nakupu gradiva sledi izhodišču za doseganje kvalitete in aktualnosti gradiva tudi z izborom čim večjega števila ponudnikov knjižničnega gradiva. Tako je tudi v letu 2017 kupovala gradivo od več kot 150 različnih založnikov, samozaložnikov in distributerjev. Tudi v letu 2018 bo to teklo kontinuirano.

10 Povezovanje z deležniki v okolju (medknjižnična izposoja, osrednja območna knjižnica, z drugimi tipi knjižnic) za izboljšanje vseh elementov knjižničnega sistema, promocija knjižničnih zbirk

Knjižnica se pri medknjižnični izposoji povezuje z vsemi vrstami in tipi knjižnic v Sloveniji. Tudi v letu 2017 ima Mestna knjižnica Kranj, kot osrednja knjižnica na Gorenjskem, na voljo določena finančna sredstva, s katerimi krije stroške medknjižničnih izposoj med gorenjskimi knjižnicami vsem knjižnicam na tem območju. Na ta račun se tudi uporabniki naše knjižnice lažje in več poslužujejo te možnosti za pridobitev zelenega knjižničnega gradiva. V letu 2017 je knjižnica tako naročila gradivo že za 148 svojih uporabnikov (25. 10. 2017).

Pri domoznanski dejavnosti sodelujemo z Mestno knjižnico Kranj pri naslednjih projektih:

- *Digitalizacija*: Izbiramo starejše in redko gradivo o Tržiški občini, ki ga predamo Osrednji knjižnici Kranj v digitalizacijo. Osrednja knjižnica Kranj digitalizacijo zagotavlja iz sredstev za območne naloge. Tako je prišlo do digitalizacije serijskih publikacij Cerkevni glasnik za tržiško župnijo in Tržiški vestnik. V letu 2017 smo dogovorjeni za digitalizacijo drobnega tiska. Prispevek na Kamri <http://www.kamra.si/sl/digitalne-zbirke/item/praznovanja-v-trzicu-nekdaj.html> je o nekdanjih oblikah praznovanja v Tržiču.
- Digitalizirano je bilo vse načrtovano gradivo

Viktor Kragl: Zgodovinski drobci župnije Tržič

Mohorič: Obrt in industrija v Tržiču (1. in 3. del), Bombažna predilnica in tkalnica (2)

Tržiški razgledi

Tržiški tekstilec

Tangentna - glasilo ZSMS Tržič

Čevljar

Bilten (oz. Hip) - lokalno športno glasilo

Mihael, Marija Petek: Začetki skakalnega športa v Tržiču in okolici

Mihael, Marija Petek: Milan Šter v prvi svetovni vojni (članek Vojnozgodovinski zbornik)

Mihael, Marija Petek: Milan Šter - borec za severno slovensko mejo (članek Vojnozgodovinski zbornik)

Mihael, Marija Petek: kronika delovanja Gasilskega društva Tržič

Mihael, Marija Petek: Grof Radetzky in Tržič (članek Vojnozgodovinski zbornik)

Mihael, Marija Petek: Ivan Mohorič (članek Glas (Kranj))

Mihael, Marija Petek: Društvo upokojencev Tržič in deset let upokojenskega pevskega zbora

Mihael, Marija Petek: Posebna služba dečkov, raglarjev v Tržiču (članek Tržičan)

Mihael, Marija Petek: Telovadno društvo Orel: spomin ob sto letnici ustanovitve (članek Tržičan)

Mihael, Marija Petek: Utrinki iz zgodovine delovanja Orla v Tržiču od 1907 do 1929 (članek Tržičan)

Mihael, Marija Petek: Začetki kulturnega delovanja v Lomu (članek Tržičan) Marija Petek, Mihael Petek: 50 let društva upokojencev

Marija Petek, Mihael Petek: Kronika župnije Tržič: ob 150 letnici posvečenja župnijske cerkve

Marija Petek, Mihael Petek: Hiša na Skali: versko, kulturno in športno središče Tržiča

Marija Petek, Mihael Petek: 100 let organiziranega gasilstva v Tržiču: kronika Mihael, Marija Petek:

Od kovača do vodja proizvodnje (članek Tržičan)

Sprejet je bil sklep o digitalizaciji drobnega tiska in realiziran prvi obisk v Mestni knjižnici Kranj, ki nam bo dala na voljo aparature, potrebne za digitalizacijo.

- *Kamra*: zbiramo slikovno in ustno gradivo iz katerih sestavljamo zgodbe po posameznih tematikah in jih objavljamo na portalu Kamra.si, katere koordinator za gorenjsko regijo je Mestna knjižnica Kranj,
- *Gorenjci.si*: sestavljamo življenjepise ljudi, ki so kakorkoli povezani s Tržiško občino in le-te potem objavljamo na portalu Gorenjci.si, katerega koordinator je Mestna knjižnica Kranj. Do konca leta bomo objavili še 10 novih življenjepisov.
- *Domoznanski september*: MKK je območni koordinator za vsakoletni Domoznanski september, ki se odvija znotraj gorenjskih knjižnic. V tržiški knjižnici smo do sedaj pripravili v okviru te akcije domoznanske večere na naslednje tematike: Propadle tržiške tovarne, Tržičani v prvi svetovni vojni, Praznovanja nekoč in Prišleki, letos Življenje Tržiča ob vodah Lomščice, Bistrice in Mošenika, Voda – od mita do arhitekture.

Z vsemi gorenjskimi splošnimi knjižnicami vseskozi sodelujemo tudi na področju izobraževanj za strokovne delavce. Te pripravi ena knjižnica, udeležujejo se jih strokovni delavci iz vseh knjižnic. Konstantno sodelujemo tudi z izmenjavo informacij, mnenj, izkušenj in rešitev...

Pripravila:

Špela Jerala

Tržič, 3. 11. 2017